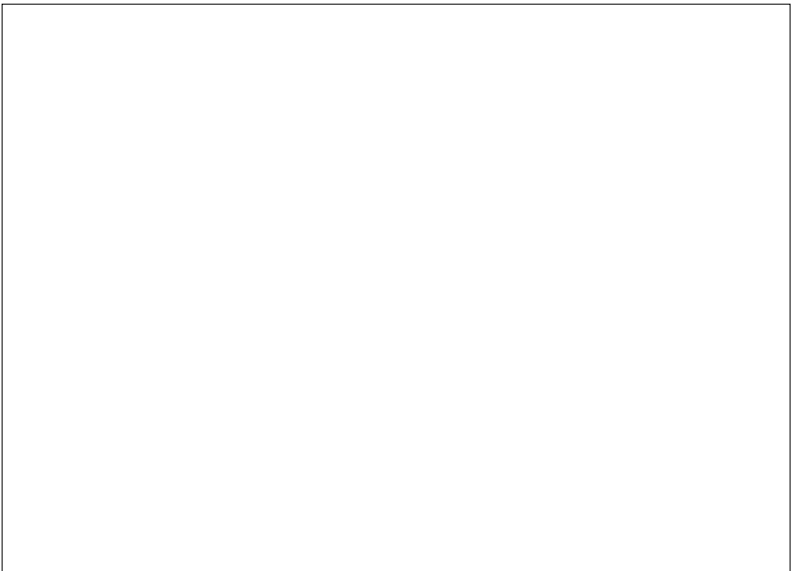

- یکشنبه ۲۲ اسفند ماه ۱۴۰۰**
- سال دوازدهم ■ شماره ۲۲۶۱**

انسجام ملی؛ تاروپود حیات‌بخش جامعه

لالایی مادران، شکل‌دهنده هویت ملی

شکل‌دهنده را نباید فراموش کرد، بنابراین پیش از دعوت مردم به اتحاد و انسجام، خود باید به این راهبرد دست یابند و تعریف روشنی از الزامات و حوزه‌های آن تدوین و آن را به جامعه عرضه کنند؛ چراکه بدون تردید، اختلاف و افتراق آنان در حوزه تعاریف و تحلیل مفاهیم آن سبب تصلب زمینه‌های شکل‌گیری اتحاد ملی و انسجام اسلامی می‌شود.

از طرفی همان‌طور که می‌دانید دشمنان ما برای دستیابی به اهداف خود و به زانو در آوردن ملت ایران دست به هر کاری می‌زنند و وظیفه همه ما در این شرایط سخت، تقویت انسجام و اتحاد ملی و کنار گذاشتن اختلاف‌ها است.

******سوتیابا جامعه‌شناس با بیان اینکه فرهنگ و انسجام ملی ایرانیان سبب به زانو درآمدن دشمنان این مرز و بوم در طول تاریخ شده است، عنوان کرد: عشق به نظام و ایران سبب انسجام قومیت و فرهنگ ملی و ایرانی شده است.

انسجام اقوام وجود داشته باشد تا دولت بتواند به وظیفه اصلی خود یعنی حفظ انسجام ملی در سایه همبستگی قومیت‌ها و گره خوردن آن به همبستگی ملی عمل نماید، سرمایه‌گذاری و تدوین استراتژی برای تبیین نقش قومیت‌ها، ایجاد و ارتقای انسجام در سطح ملی، ازجمله تلاش‌های دیرپای دولت‌های جدید به‌شمار می‌رود؛ به‌ویژه اینکه کمتر جامعه‌ای کاملاً همگون و فارغ از تنوع بوده است. گوناگونی و ناهمگونی در جوامع ملی عمدتاً شامل ابعاد و انواعی چون دینی، مذهبی، قومی، زبانی و فرهنگی می‌شود و در این صورت می‌توان جامعه ایرانی را جامعه‌ای با بیشترین تنوع ممکن دانست.

دستیابی به انسجام اسلامی بدون وجود یک قاعده اساسی و شکل‌گیری زیرساخت‌های آن در نظام سیاسی و اجتماعی، سرزمینی یا فرااقلیمی غیرممکن است و عینیت نمی‌یابد، در این بین جایگاه نخیشان به‌عنوان یکی از عوامل

روان‌شناسی، کودک مادر خود را الگو و رهبر قرار می‌دهد، عنوان کرد؛ بنابراین در وهله نخست خانواده نقش کلیدی در تقویت هویت ملی و

قرائی‌مقدم با بیان اینکه بر اساس تئوری‌های روان‌شناسی، کودک مادر خود را الگو و رهبر قرار می‌دهد، عنوان کرد؛ بنابراین در وهله نخست خانواده نقش کلیدی در تقویت هویت ملی و

قرائی‌مقدم با بیان اینکه فرهنگ و انسجام ملی ایرانیان سبب به زانو درآمدن دشمنان این مرز و بوم در طول تاریخ شده است، عنوان کرد: عشق به نظام اسلامی و ایران سبب انسجام قومیت و فرهنگ ملی و ایرانی شده است.

این پژوهشگر اجتماعی در خاتمه عنوان کرد: کوتاهی مردم و مسئولان سبب فرار نخیشان و و فروپاشی کشور می‌شود.

حال با توجه به آنچه گفته شد حاکمیت دولت در صورتی دوام می‌یابد که بستر امنی در سایه

قرائی‌مقدم با بیان اینکه ضعف انسجام در کشور سبب تنهایی و گوشه‌نشینی افراد جامعه خواهد شد، اذعان کرد؛ دوام و بقای هر جامعه و گروه بستگی به همدلی افراد جامعه با یکدیگر دارد.

وی با تأکید بر اینکه تمام افراد جامعه از شخص اول مملکت تا کوچک‌ترین عضو خانواده باید برای انسجام ملی تلاش کند و اقداماتی همسو با اهداف کشور انجام دهد، عنوان کرد؛ در این راستا لازم است تا افراد جامعه به تقویت فرهنگ ملی و میهنی خود پرداخته و برای تحقق این امر اسطوره‌های تاریخی، فرهنگی، اقتصادی و ملی را الگو قرار داده و برای انسجام ملی تلاش کنیم.

باید در کتاب‌های درسی و آموزش‌ها به بحث انسجام ملی و اجتماعی پرداخته شود
این پژوهشگر اجتماعی با بیان اینکه لازم است در کتاب‌های درسی و آموزش‌های خود

وی با بیان اینکه در انسجام ارگانیکی بر خلاف انسجام مکانیکی افراد جامعه همانند بدن انسان به یکدیگر وابسته هستند، عنوان کرد؛ در این جامعه افراد درد دیگران را درد خود پنداشته و برای حل مشکل او قدم برمی‌دارند.

این پژوهشگر اجتماعی با بیان اینکه هرچه کشور پیشرفته‌تر باشد جامعه از حالت مکانیکال به ارگانیکال حرکت می‌کند، عنوان کرد؛ جامعه در یک کلمه یعنی انسجام و جامعه‌ای که در آن انسجام وجود نداشته باشد دیر یا زود از هم فرو خواهد پاشید.

قرائی‌مقدم با بیان اینکه جامعه‌ای به پیشرفت و تعالی خواهد رسید که مردم با یکدیگر همدرد و هم‌مسیر باشند، عنوان کرد؛ در جامعه موفق و

گذشته تاریخی، حماسه آبا و اجدادی، سرزمین نیاکان، زبان مادری، باورها و سنت‌های طایفه‌ای، مفاخر ملی، اسوه‌های دینی، عصیت‌های قومی و هنر و ادبیات موروثی، «هویت فرهنگی» جامعه را تشکیل می‌دهند. هویت قومی به هویت اجتماعی کوچک‌تر از یک اجتماع بزرگ اطلاق می‌شود که تعلقات خونی، نیاکانی یا اسطوره‌ای موجبات همبستگی و پیوند آنان را بر اساس سلسله‌مراتب اجتماعی و سیاسی فراهم آورده است. هویت فرهنگی ایرانیان و اقوام ایرانی را می‌توان در پنج حوزه زبان، دیانت، جغرافیای فرهنگی، تاریخ ۱۲۸ و حافظه تاریخی و نظام اجتماعی تقسیم بندی کرد. هویت ملی، نوعی احساس تعهد و تعلق عاطفی فرد به اجتماع ملی است که موجب وحدت و انسجام یک جامعه می‌شود.

انسجام ملی نیز به معنای هماهنگی و همبستگی میان اجزای تشکیل‌دهنده یک نظام سیاسی و اجتماعی و یکی از مؤلفه‌های اقتدار و امنیت ملی است. با توجه به تکرر و تنوع فرهنگی حاکم بر فضای فرهنگی ایران بدیهی است که نمی‌توان نقش مؤثر اقوام و هویت فرهنگی و قومی آن‌ها را در شکل‌دهی به هویت فرهنگی، هویت ملی و انسجام ملی ایرانیان نادیده گرفت. با پذیرش تنوع فرهنگی اقوام ایرانی، احترام به تفاوت‌های فرهنگی آن‌ها و استفاده از رویکرد هم‌افزایی فرهنگی، می‌توان با بهره‌گیری از

سیه‌غرب، گروه اجتماعی؛ تبلیغات گسترده و نمایش آتوپبیای کشورهای خارجی، دعوت‌های شغلی و تحصیلی از شرکت‌ها و دانشگاه‌های خارج از کشور، همه و همه دست به دست هم داده تا برای یک جوان ایرانی بهانه رفتن مهیا شود، حتی اگر بدیسپلین شغلی و با تحصیلی نازل تری نصیب او شود، رفتن و دل سپردن به مسیر ناهموار بعدی را به مانند ترجیح می‌دهد.

یک جوان تحصیل‌کرده در جستجوی شغلی متناصب با شآن و جایگاه خود در سیستم کاری کشور است. بارها برای شغلی متناسب با شآن اجتماعی و تحصیلات خود درخواست داده است، اقدام می‌کند و با وجود سابقه علمی و شغلی، زمانی‌که منتظر نتیجه است، مورد پذیرش قرار نمی‌گیرد. فرد دیگری با درجه علمی و لیاقت کمتر با رانت خانوادگی، معرفی دوستان و یا شرکت در ائتلافات حزبی و... جایگزین او می‌شود.

این چرخه‌ای است که چندین بار تکرار شده؛ در موقعیتی که یک جوان نه به جایگاه مطلوب لیاقت خود رسیده نه در شرایط برابر، فرصت عرضه اندام داشته است و مهارت ایجاد شغل خودنپیاد را هم ندارد، ناامید و مستأصل شده و آینده خود را تیره و تار و مبهم می‌بیند. او از لحاظ مالی تحت فشار است و از لحاظ اجتماعی خود را محروم می‌بیند. نسبت به شرایط سیاسی موجود اعتراض دارد، از لحاظ فکری و روانی تحت فشار است، در این موقعیت یک جرقه، و یا یک محرک بیرونی می‌تواند به او امید بدهد.

برای همین است که شاید یک جوان تحصیل‌کرده می‌پذیرد در آلمان به امید آشنایی بهتر، یک کارسوزن در رستورانی با سطح کیفی معمولی باشد تا اینکه بخواهد در ایران راننده تاکسی اینترنتی شود.

مهاجرت اختصاص به نخیشان ندارد، چراکه در سال‌های اخیر، متخصصان و تحصیل‌کرده‌های معمولی هم تمایل به مهاجرت دارند. در سال ۲۰۲۰ از میان ۲۳۲ کشور، رتبه ایران در مهاجرفرستی ۵۶ و در دانشجو فرستی ۱۹ بوده است. از این رو، آمار ۱۴۰۰ رهبر تغییر نظام انقلاب در دیدار «نخبگان جوان و استعداد‌های برتر علمی» نسبت به خطر «تشویق نخیشان به ترک کشور و مهاجرت» هشدار داده و صریحاً آن را خیانت دانستند.

اما باید دید چه کسانی و با چه اهدافی، جوانان نخیه و حتی مردم عادی را ترغیب و تحریک به مهاجرت می‌کنند؟ انگیزه و روش ایشان چیست؟

***تشویق به مهاجرت سه ضلع اصلی دارد؛ اول، کارگزاران و دستگاه‌های حکومتی ناکارآمد، فاسد و طیف گسترده ای از ساختارهای معیوب که در کشور وجود دارد، به طور مثال، وزارت آموزش و پرورش‌ی که خروجی آن، جوانان ۱۸ ساله فاقد مهارت‌های کارآمد است. چراکه «متخصص بودن در یک مهارت» خودبه‌خود منجر به ایجاد شغل و وضع اقتصادی مطلوب می‌شود. وزارت اقتصاد که قادر به حفظ ثبات اقتصادی کشور نیست، وزارت امور خارجه در**

در اینجا ضرورت وجود یک دستگاه ویژه رسیدگی به تبعیض‌ها، تحقیرها، و مخدوش شدن کرامت افراد در قوه قضائیه آشکارتر میشود. قوه ای که مدعی است هدفش برقراری عدالت و حفظ کرامت انسانی آحاد جامعه است و سازوکار خاصی به غیر از طولانی کردن شکایات و مرسوم و یا تولید هزینه برای رسیدگی به امور مردم را ندارد. درحالی‌که با یک سامانه آنلاین

سیاه، ناامن و نامطلوب در ذهن عموم جامعه تصویرسازی می‌کنند و تاب‌آوری و صبر و تحمل اجتماعی را مخدوش می‌نمایند. درحالی‌که هنر رسانه این است که اول، تصویری مثبت، زیبا، و منحصریفرّد از ایران در افکار داخلی و سپس خارجی ایجاد کند. انتظاری از رسانه‌های بیرونی که سرمنشأ اخبار ناگوار هستند و مشهورند که حتی یک خبر خوش و شاد از ایران مخابره

سوم، ضلع سوم تشویق به مهاجرت، رویش بی‌رویه مؤسسات مهاجرت هستند. بیش از هشت هزار سایت و صفحه و مؤسسه که «تشویق به مهاجرت» کسب و کار آن‌هاست، به‌صورت دائم در حال تبلیغ مهاجرت هستند و با ارائه تصویری قانتزی از کشورهای مقصد، تجارت پرسودی را به هم زده اند. محتوای صفحات مجازی و یا سایت‌های این مؤسسات چیزی نیست جز تبلیغات گسترده خرید خانه و ویلا در ترکیه و امارات و تشویق به گرفتن بورسیه تحصیلی و شغلی کانادا و آلمان و کشورهای عربی. کار این مؤسسات تبلیغات بی‌رویه و بدون حد و مرز مهاجرت است بدون اینکه از معایب و مضرات و آسیب‌های مهاجرت و محدودیت‌های کشورهای مقصد سخن بگویند.

مهاجرت، به‌خصوص مهاجرت نخیشان و تحصیلکردگان، سرمایه‌های انسانی و ذخیره علمی کشور را کاهش می‌دهد. نیروی متخصص

روان‌شناس مرکز مشاوره دانشگاه تهران خاطرنشان کرد: طی سال‌های آینده باید این کودکان را با فرزندان دوره‌های قبل و بعد از کرونا مقایسه و سپس نتیجه‌گیری کرد. در حقیقت برقراری ارتباطات اجتماعی این فرزندان، رشد تحصیلی، چگونگی رفتار با دوستان و نزدیکان و... باید در آینده توسط محققان ارزیابی شده و امروز نمی‌توان به طور دقیق در این رابطه نتیجه‌گیری کرد.

شددند و هر یک از این مسائل می‌تواند نتایج متعددی همانند تضعیف مهارت‌های ارتباطی داشته باشد.
وی توضیح داد: بررسی تأثیر یک پدیده بر انسان، جامعه، فرهنگ و تمامی عناصر کره زمین مستلزم تحقیق و پژوهش توسط دانشگاه‌ها و مراکز علمی است. روشنگری تأثیرات یک واقعه نباید صرفاً از طریق بیان عقاید و نقطه‌نظرات کارشناسان اتفاق بیفتد.

تضعیف «هویت دانش‌آموزی» ذیل سایه همه‌گیری کرونا

امتحانات مجازی و... نیز تأثیرات مخربی داشته و مانع از دستیابی به ثمرات ارزشمند هویت نقش شده است.

وی همچنین در پاسخ به پرسشی مبنی بر تأثیرات کرونا بر کودکان زیر سه سال اظهار کرد: تولد برخی کودکان نیز مصادف با شیوع این بیماری بود. این کودکان هم در بدو تولد با قرنطینه خانگی، کاهش رفت و آمدهای خانوادگی و ارتباطات اجتماعی حضوری روبه‌رو

دانش‌آموز و دانشجو را در یک جامعه بیاموزد. این روان‌شناس تأکید کرد: برخی مهارت‌ها همچون ارتباط با همسالان باید در فضای واقعی (در مدارس و دانشگاه‌ها) حاصل شود.

آموزش مجازی این فرصت را نیز از دانش‌آموزان و دانشجویان گرفت و بالتبع مهارت‌های ارتباطی تضعیف شد.

محمدی ادامه داد: یادگیری در منزل، دخالت‌های خانواده، پدر و مادر و نوع برگزاری

دانش‌آموزان و دانشجویان، پذیرش در مدارس و دانشگاه‌ها مصادف با پیدایی کرونا بود و این فشر نتوانست محیط حقیقی آموزش (حضور در کلاس درس، حیاط مدرسه و...) را تجربه کند.

وی افزود: این جمعیت در حقیقت «هویت دانش‌آموزی و دانشجویی» را کسب نکرد، محیط مدرسه و دانشگاه را ندید. نتوانست ارتباط چهره به چهره با معلمان و مدرسان و دیگر دانش‌آموزان را تجربه کرده و نقش معلم،

سیه‌غرب، گروه اجتماعی؛ روان‌شناس شخصیت و عضو مرکز مشاوره دانشگاه تهران معتقد است، شروع آموزش برخی دانش‌آموزان مصادف با شیوع کرونا و تعطیلی مدارس بود و این امر هویت دانش‌آموزی را تضعیف کرده است. عطا‌الله محمدی در خصوص تأثیر آموزش مجازی که طی پاندمی کرونا اتفاق افتاد، اظهار کرد: همه‌گیری کرونا طی دو سال اخیر همه‌جنبه‌های زندگی بشر را تحت تأثیر قرار داد. برای برخی